

Voor anker in je eigen Blue Lagoon

Idyllischer kan bijna niet: de stilte om zes uur 's ochtends in een baai waar het houten zeilschip Tifil - Kleine Man - voor anker ligt. In deze hoek van de Egeïsche Zee, kun je makkelijk ver weg zijn.

Foto Noël van Bommel

De afwisseling komt van uitstapjes onderweg, zoals naar de woensdagmarkt in Ören waar brood en verse groenten worden ingekocht.

Foto Noël van Bommel

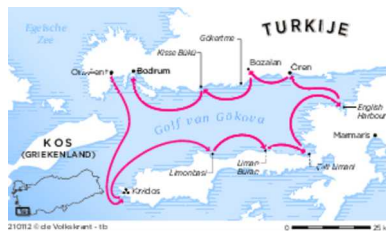
Of van een bezoek aan een Turkse familie. Emel Yildirim demonstreert tijdens een etentje bij haar familie het weefgetouw.

Foto Noël van Bommel

De diepblauwe Golf van Gökova heeft een kust met dichtbegroeide hellingen, diepe kloven en rotswanden.

Foto Noël van Bommel

In zes dagen voer de Tifil deze route door de hele Golf van Gökova.

Het is een klassieke dagdroom: je anker uitwerpen in een azuurblauwe baai en dan met een picknickmand richting het strand roeien. Blijkt eigenlijk heel normaal in Turkije.

NOEL VAN BOMMEL

'Wilt u nog even zwemmen, of zal ik het anker lichten', vraagt kapitein Hakan Uguz terwijl hij de ontbijtborden opruimt. Tsja, best een moeilijke keus. De kleine baai aan de Turkse zuidkust is onbewoond, het water is helder en het belooft een warme dag te worden. Maar als we de zwemtrap ophalen, het grootzeil hijsen en de diepblauwe Golf van Gökova opvaren, koelen we ook af. En dan kunnen we weer op zoek gaan naar... , nou ja, naar nog zo'n baai.

Nooit geweten dat je in deze hoek van de Egeïsche Zee, zo makkelijk zo ver weg kunt zijn. Boek een chartervlucht naar Bodrum, stap op

een houten tweemaster met bemanning en ervaar je eigen Blue Lagoon-verfilming. Klinkt onwaarschijnlijk, we vertrokken sceptisch, maar inderdaad: we hebben gezwommen met zeeschildpadden, vis gegrild op een maagdelijk strand en buiten geslapen onder de sterren. En dat aan de rand van Europa voor de prijs van een luxe skivakantie.

'Veel mensen komen terug voor Triple S', zegt de 28-jarige kapitein met witte outfit en glimmend haar. 'Sun, sail and swim.' Hakan begon op zijn veertiende als deckboy en zegt inmiddels dingen als 'lekker bakkie koffie' en 'hartstikke goed!' De helft van zijn passagiers komt uit Nederland, 70 procent van hen is vaker mee geweest. 'Serieuze mensen', vindt Hakan, die hard werken en bij hem aan boord vooral willen ontspannen. Een ochtendduik vanaf de reling, een spelletje backgammon na de lunch, een fles wijn bij zonsondergang; dat is zo een beetje het ritme.

Ratelend komt het anker boven. Het houten zeilschip Tifil - Kleine Man - vaart de azuurblauwe baai uit en gaat schuin liggen in de wind. Verder oostwaarts onder de Turkse kust: dichtbegroeide hellingen, diepe kloven en rotswanden waarop hier en daar een eenzame dennenboom balanceert. Verrassend ruig eigenlijk, als je die gsm-masten en moderne windturbines even wegdenkt. Aan stuurboordzijde dobbert iets bolvormigs in het water. De kapitein gooit enthousiast het roer om en roept: 'Zeeschildpad!'

En zo gaat het verder, van baai naar baai. Çati Limani, Kissebükü, Çökertme: je pakt er de kano voor een verkenning, snorkelt langs de rotsen, praat met een visser of drinkt wat op het voordek in afwachting van de zonsondergang. Kok en eerste matroos Servet, een 26-jarige boerenzoon met een haarband, serveert gegrilde kebab,

kreeft met citroen, gebakken aubergine met munt en rode bieten in yoghurt. Hij zingt soms mee met Turkse smartlappen op de radio. De megadisco's en schuimparty's van Bodrum zijn ver weg.

Aan boord kun je vergeten dat Europa een crisis doormaakt, ware het niet dat Hakan twee keer per dag de generator aanzet. Voor warm water en wifi. 'Ja, de iPhones en iPads kunnen weer worden opgeladen!' En zo lees je in je zwembroek notulen van een gemiste vergadering. Volgens Hakan willen de meeste passagiers online blijven. 'Ze willen hun mail blijven checken. Anders worden de mensen nerveus, kunnen ze niet meer relaxen.'

Het lome ritme van varen, eten en zacht schommelend in slaap vallen, wordt af en toe onderbroken door wat creditcardmaatschappijen een onbetaalbaar momentje noemen: je peddelt wat met je dochter en komt een jonge zeeschildpad tegen; je vraagt je af hoe die snorkelaar de boot bijhoudt en het blijkt een zeehond. Ook dolfijnen en walvissen schijnen af en toe op te duiken. Maar zulke ontmoetingen zijn schaars. De afwisseling moet vooral komen van uitstapjes onderweg.

Zo bewonderen we de ruïnes van de antieke stad Knidos, we kopen een kaartje voor het beroemde strand van Cleopatra, we bezoeken de woensdagmarkt in Ören om brood en verse groente te kopen en we bekijken op een kleine scheepswerf hoe zeilschepen worden gebouwd van mahoniehout.

Dan blijken we niet de enige buitenlanders. Namen we op de luchthaven nog opgelucht afscheid van de all inclusive-meute, op zee kun je worden overvallen door een speedboot met een OLA-vrieskist in het midden. Er passeren partyboten vol dagjesmensen en knalharde housemuziek; in sommige baaien verdringen de charterschepen elkaar. Dan bekijk je elkaar alsof je op een camping zit.

'Tsja, daar kan ik weinig aan doen', zegt de kapitein bedremmeld. 'Er zijn wel zeshonderd zeilschepen in deze buurt en daar komen de polyester-huurboten nog bij. Iedereen zoekt zijn eigen Blue Lagoon.' Dat lukt makkelijker in het voor- en najaar. En met een kleine boot. Hakan vindt september en oktober het mooist; dan is de zee nog warm, zijn de avonden koel en is het zonlicht zachter. 'Sari Yaz, noemen wij dat, gele zomer.' De kleine Tifil vindt elke avond zijn eigen baai. Voor de zekerheid leggen we de ankerketting overdwars over de bodem. Bezet!

'Wij doen dit al elf jaar', zegt de 51-jarige Hans Kuis die net van een zeilschip stapt. 'Je komt in een week helemaal tot rust', vindt de huismeester uit Rotterdam. Een cruiseschip met casino is niks voor hem. 'Ik wil een vislijntje kunnen uitwerpen en op blote voeten kunnen rondlopen.' Zijn vrouw: 'Als de motor afslaat en je alleen nog de wind in de zeilen hoort. Dat vind ik het mooiste moment.' Een 36-jarige vrouw die voor het eerst mee is: 'Ik wilde alleen op vakantie, maar nog wel contact met anderen hebben. Ik wilde relaxen, maar nog wel wat meemaken.'

Om terugkerende passagiers tevreden te houden, verzinnen de reders nieuwe routes en thema's. Sommige schepen zeilen zuidwaarts richting Marmaris en Fethiye, bezoeken de Griekse eilanden of gaan noordwaarts richting Izmir. Buiten de Golf van Gökova is de zee wel ruiger. Er zijn ook vaartochten met extra aandacht voor archeologie, natuur, eten, zingen of schilderen. Dan vaart bijvoorbeeld een gids mee, want de archeologische kennis van een Turkse matroos beperkt zich doorgaans tot: 'Very old place.' Tijdens schoolvakanties springen veel kinderen joelend vanaf de valreep het water in.

'Ik probeer steeds nieuwe dingen te verzinnen', zegt Loes Douze van SCIC Sailing. Zij verzorgt sinds 1988 zeiltochten in Turkije, in samenwerking met een Turkse partner. 'De laatste tijd zijn

wandeltochten onderweg populair.' De Tifil is de kleinste van vier zeilschepen die zij aanbiedt. 'Het aanbod in Turkije verschilt enorm. Van budgetboten die 400 euro per week vragen tot jachten met een jacuzzi op het dek voor 5.000 euro per dag.' SCIC zit met 1.000 euro per week ergens bovenin het middensegment. Op haar website biedt Douze ook een etentje aan bij een Turkse familie thuis.

En zo belanden wij op het balkon van de 47-jarige buschauffeur Nusret Yildirim en zijn vrouw Emel. Hun huis heeft het mooiste uitzicht van het bergdorpje Bozalan, waar niet toevallig ook Hakan en Servet vandaan komen. We rijden in een oude Ford Transit de berg op en ontmoeten hun familie, lopen langs de dorpschool, de moskee en knikken vriendelijk tegen dames die de was ophangen en mannen die voor het theehuis rondhangen.

Vanaf zijn balkon wijst Nusret naar huizen die er nog niet stonden toen hij jong was, wij liggen op kussens en luisteren naar de vertaling van Servet. Emel serveert gefrituurde courgette en oma demonstreert het weefgetouw in de hoek. Het oude vrouwtje kruipt op handen en voeten tussen ons en praat vrolijk door in het Turks. Ook als Servet al naar huis is.

Na zes dagen zeilen keren we terug in de haven van Bodrum. Daar laveert de Kleine Man tussen megajachten van profvoetballers door en legt aan bij de drukke boulevard. Veel zeilers vinden die overgang traumatisch, en stappen liever elders af. Maar wij vinden het wel wat hebben.

Op een avond passeren de easyjetsetters op slippers, welvarende Turkse families met kinderen die nooit naar bed hoeven en zelfs een groep boze vrouwen onder politiebegeleiding. 'Biz tendi bedeni mizin patronuyuz', roepen ze, baas in eigen buik! Zo beland je weer in één klap in het moderne Turkije.

SNOR IN DE BRANDING

Je denkt eerst; hé, wat doet die
eenzame snorkelaar daar in zee?
Pas als je langs vaart, zie je dat de
zwarte gestalte die zo soepel buitelt
in de golven, een zeehond is. Een
mediterrane monniksrob, die zijn
platte kop naar ons toe draait.
Slechts een paar honderd van deze
roofdieren zijn nog over in de
Middellandse Zee. Wie geluk heeft,
ziet zomaar een grote snor uit de
branding steken.

PRAKTISCH

Noël van Bommel reisde met het
Turks-Nederlandse SCIC Sailing.
Een gezin met twee kinderen
betaalt ongeveer 3.000 euro voor
een week zeilen, inclusief eten en
drinken. Corendon vliegt dagelijks
naar Bodrum vanaf 220 euro,
Transavia vliegt twee keer per
week op Bodrum vanaf 280 euro.

scicsailing.eu, corendon.com
transavia.com

”Je peddelt wat met je dochter en
komt een jonge zeeschildpad
tegen; je vraagt je af hoe die
snorkelaar de boot bijhoudt en het
blijkt een zeehond.,,